

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

A kenyér és a hus.

Ez a két élelmi szer az, ami nélkül az ember nem tud megélni. A harmadik a tej, ami azonban már nem annyira a felnőttek, mint a gyermekeknek nélkülözhetetlen táplálószer. Hogyan van mégis az, hogy épen ez a két élelmiszer a legdrágább, holott józan ésszel mindenki úgy gondolná, hogy ami nélkül millió és millió ember nem tud élni, ami okvetlenül szükséges az egészséges élet fenntartására, az olcsó legyen, hogy a legszegényebb ember is, ha már a végletekig kell is küzdenie a léttel és nyomorúsággal, legalább egészséges és erős legyen. Ha valami ideális viszonyt teremteni lehetne tartanánk a mai rideg világban, azt kellene rendszerezni, hogy a napi fél kiló hus és 2 kiló kenyeret minden ember ingyen kapná, mint amelyek nélkülözhetetlen feltételei az egészséges életnek. De hát még attól is nagyon messze vagyunk, csak tűrhető olcsón juthatna a szegény ember a hus-

hoz és kenyérhez, nem hogy az ingyenes adagokról beszélhetnénk.

Talán fel sem tűnt olvasóinknak lapunk legutóbbi számában az a kis hireske, amely autentikus forrásból eredve nyilvánosságra hozza, hogy Nagyszébenben 24 és 32 fillérrel olcsóbban mérik a hus kilóját, mint Fogarason! És vajjon mi lehet ennek az oka? Talán olcsóbb Nagyszébenben az adó, a házbér, a kiszolgálás, a személyzet mint Fogarason? Ugy-e bár ezt senki sem hiszi el? Nos, hát ha nem olcsóbb, mi lehet az oka annak a horribilis árkülönbségnek, ami Fogaras és Nagyszében között fennáll?

A pékekkel sem állunk különben. Az árak ott is megháromszorozódtak. Vagy nem látja-e mindenki, hogy a 3-4 évvel ezelőtti 26 filléres kenyérliszt, ma 36 fillér? A mai 60 filléres kenyér akkora, mint 3-4 év előtt a 20 filléres. Sőt a zsemlyék és kiflik is napról napra kissebbednek, hasonlítva a fogyó holdhoz. Itt is abnormis az állapot, itt is,

csak a közeli Nagyszébet véve mintául, hasonlíthatatlanul rosszabb és drágább kenyeret veszünk mint a szebeniek. Volt alkalmunk kíváncsiságból is a nagyszébeni pék kenyerét összehasonlítani a miénkkel, tisztább, szebb, izletesebb és sokkal olcsóbb. Csekély 20 fillérért épen megegyezernyi kenyeret kaptunk Nagyszébenben, mint Fogarason. Azt nem is számítva, hogy a fogarasi kenyérbe akárhányszor vesszőseprű darabot, gyufaszálat, kefesörtét, szórt és mindennap rengeteg mennyiségű nyers lisztesomót találunk. Ezenfelül annyira fel van fúvatva a kenyér, mesterséges módon, hogy a lehető legkisebb térszából minél nagyobb kenyeret produkálhassanak. A vevő azután mikor összenyomja, látja, hogy a 60-80 filléres kenyérből mi lett?

Ezek bizony abnormis állapotok és azért kötelességünknek tartjuk a közönség és különösen a hatóság figyelmét felhívni rá. Kell, hogy az illetékesek módot találjanak a pékek és mé-

TÁRCA

PROLÓGUS.

Irta: Dénes Sándor, helyi színpad átalakította:
Halmy Gyula.

Amint láthatják hölgyek és urak
Nem a prológus, aki most kilebben,
Hogy a függöny előtt, méznél edesebben
Koldulja ki a jóindulatot.
Én résztvevő kisasszony vagyok.
Mint a több más, szakasztott olyan,
A pódiumra frakkos ur vezet,
Csokorra tartok én igényeket
S higgyék el, — így mondóm: komolyan
S ez engem némi büszkeséggel tölt el,
Kevesebb baj vélem sem volt,
Mint a többi hölgyel.
Baj? Ez nem szó. Csupa katasztrófa
Amíg egy ily program össze van már róva.
Ezer vágy, száz a terv,
Tíz a vállalkozás,
S amint ez már műkedvelő-szokás,
Végül mégis győz — a megdöglés.

Szindarab, élőkép, magánjelenet,
„Nagyszerű lesz, pompás!” s lett belőle balet.
Az elnökségnek már a feje fáj
S ekkor felmerül tíz új akadály.
Három könyvesboltot kutató kezek
Kezdenek áttorni, keresni,
Szól a kereskedő:
„Szeretem az ilyen finom üzletet.”
Mikor aztán: . . . „Itt sem akad semmi.”
Sok rongyos klasszikus
A tollat rágja évezredek óta,
De nincsen hatalom,
Mely őket a kijelentéstől megóvjá:
„Borzasztó snassz az egész irodalom.”
S hogy őszinte legyek, magam se értem, —
Például Aranyt, a jeles poétát.
(Kivülről tudom az életrajzát)
Mert ugyan érdem, ami érdem,
De aki életében annyit össze-firkált
Mért éppen akkor sajnálta a tintát,
Mikor számomra, ki most
Az önök nyakán lógok,
Kellott vón megírni egy ügyes prológot?
Hogy tehát egy enyhe szóval éljek,

Az eddigi költészet
Szörnyű mód hiányos.
S amikor erre reájön a város,
A helyi poéták akcióba lépnek
És jót és szépet: mindent megígérnek.
Egy hétig úgy sétál a korzón valamennyi,
Mint aki ihlettől nem tud hoválenni.
A végén? Kunszt reájok találni
S aztán előállnak — ismerem ezeket —
„Ugy? Tehát tetszenék egy páros jelenet?
Tudok egy nagyszerűt. Irta Gabányi.”
. . . Egyszerre — fordulat — van egy szindarab
Három személyre, fényes, ötletes,
S szereplőket, aki hozzá keres
Negyedik annak akárhányszor akad,
De első hármát,
Sehogyszem találhat.
És most már szörnyű lesz mindenütt a bánat.
Lemondás, esüggedés ül a lelkeken,
A mulatság képe rémes egy kaos;
Az egyik bánkodik a gonosz végzetten,
A másik búsul, álma rossz.
A harmadik sóhajt: szomorú vigasság!
De a végső percben, mint égi igazság

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

szárosok rendszabályozására, hiszen ez, a legnagyobb mérvű és fontosságú közügy!

Kérjük a város illetékes hatóságát, hívja egybe az arra hivatottakat és tárgyalja le mind a két féllel: fogyasztóval és árussal a dolgokat. Szerezze be Szeben vagy Brassó árjegyzőkeit, kötelezze a pékeket és mészárosokat áraik drágaságának hiteles megindokolására, vagy szabja meg az árakat, de valamit tenni kell. Most a sertés a piacon rendkívül olcsó, az is volt mindig az ősz óta, mivel indokolják meg tehát a mészárosok túlmagas árakat? És különösen azt, hogy az olcsó áron beszerzett és felfüstölt rengeteg sok húst a nyár folyamán miért árulják három-négyszeres áron?

Már vagy módjában van a hatóságnak kényszeríteni a pékek és mészárosokat áraik rendes leszállítására vagy nincs. De az bizonyosan módjában van, hogy a legmesszebbmenő tisztaságra kötelezze őket, ami nagyon rájuk fér. Tessék gyakran és váratlanul vizsgálatot tartani és minden legcsekélyebb piszkot a legszigorubban büntetni! Annyit már csakugyan elvárhatunk, hogy ha méregdrágán vesszük a húst és kenyeret, legalább ne legyen az, a tisztátalanság miatt csakugyan méreg.

-5.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó hó 4-én tartotta ez évben első —

rendkívüli közgyűlését, melyen a tagok nem valami nagy számban jelentek meg.

A közgyűlést Széll József főispán ur reggeli 9 órakor nyitotta meg rövid beszéddel és a meglehető hosszú tárgysorozat eleinte monoton egyhangúsággal folyt. A közgyűlés vita nélkül vette tudomásul az előterjesztéseket illetve fogadta el az állandó választmány javaslatát. — A szentesített törvények lettek elsősorban bemutatva a közgyűlésnek. Továbbá a miniszteri leiratok, melyek sorában említést érdemel a belügyminiszter leirata, a községi jegyzők fizetési alaplétesítése és kezelése iránt alkotott megyei szabályrendelet tárgyában. Az előterjesztett szövegű szabályzatot a közgyűlés elfogadta és az kihirdetés után a belügyminiszterhez jóváhagyásra felterjesztendő. Ezen rendelkezésnek célja az, hogy jövőre a községi és körjegyzők az adóhivatalból rendes időben és előre vehessék fel fizetésüket, mert bizony régebb nem egy községben előfordult hogy a körjegyző nem vehette fel fizetését egész éven át és örvendett ha november vagy december hóban legalább felét vagy egy részét a fizetésének megkaphatta.

Ezeket a ferde állapotokon kívánt segíteni a kormányzat és nevezetesen a szabályrendelet, melynek főrendelkezése, hogy a jegyzők fizetésüket havonta az adóhivatalból vehetik fel, a községek pedig kötelesek a fizetést az adóhivatalba bekezelni. Így legalább a jegyzők biztosítva vannak hogy — ha munkával tudnak terhelve és minden ágában az igazgatásnak igénybe véve, legalább anyagilag vannak biztosítva, hogy az ők és családjuk megélhetése nincsen a szegény községek vagyoni viszonyaitól függővé téve.

A fogaras—brassói h. é. vasut építéséhez megszavazott hozzájárulás kifizetése tárgyában beérkezett kereskedelemügyi miniszteri leiratot a közgyűlés tudomásul vette és egyuttal elhatározta, hogy a jelenbeni ked-

vezőtlen pénzügyi viszonyokra való tekintettel a szükséges kölcsönt most nem veszi föl, hanem annak felvételét jobb időkre halasztja, míg a pénzügyi viszonyok jobb fordulatot vesznek.

Az idegen törvényhatóságok átiratai közt Krassószerény vármegye átirata a vármegyei nyugdíj intézeteket országos szervezetté leendő átalakítása tárgyában, Békés, Máramaros, Sáros vármegyék átiratát a törvényhatósági alkalmazottak javadalmának és helyzetének javítása tárgyában és Hajdúvármegye átiratát a fogyasztási adóknak a rendezett tanácsú városok részére való átengedése iránt törvényhozási intézkedés tárgyában a közgyűlés pártolólágot vette tudomásul, némelyeket hasonló szellemi felirattal támogatni határozott. Ellenben Torontálvármegye átiratát Dalmácianak Magyarországhoz való visszacsatolása, Udvarhelyvármegyének átiratát a magyar képviselőházban duló horvát obstrukciónak letörése, Nagyvárad szab. kir. város határozatát a zálogüzletekben szedhető kamatok nagyságának törvény általi szabályozása, Temesvármegye átiratát a marha állomány hathatósabb védelme, Hajdúvármegye átiratát a jegyzői szolgálatok viszonyosságának megállapítása tárgyában egyszerűen vette tudomásul a közgyűlés. Végül Szabolcsvármegye átiratát, hogy a Kossuth Múzeum építése költségeihez a megye is hozzájáruljon, a közgyűlés tudomásul vette s mivel fedezet nem áll rendelkezésre, a múzeum létesítési költségeihez nem járulhat semmivel hozzá.

A vármegyei keblü ügyek kerülvén sorra, az állandó választmány ügyrendjét vette tárgyalás alá a közgyűlés, melyet az előterjesztett szövegben el is fogadott. Tudomásul vette a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokról előterjesztett jelentést is. A tisztii nyugdíjalapot kezelő választmány javaslata értelmében elhatározta a közgyűlés, hogy Popradu Aron árvaszéki ülnököt 21

Felderült a megváltó ige:
Csinálja azt, az istenért,
Amihez ért,
A szereplőknek mindenike.
Nekem jutott a hálátlan szerep,
Amit bizony a néző sem szeret.
A prologus a könyörgő siker,
Dírdal, akinek esdekelnit kell,
Tetszés királynőnek hitvány szolgálója,
Aki jötte elő a rózsákat szorja.
A prológ: a taps, amit más arat,
A prológ: az ebéd előtt való falat,
Étvágyat gerjeszt, de nem csillapít.
S bennem — bocsánat — külömb vágy lakik.
Én tapsra vágyom, én sikert kívánok
Én bizony itt nem nagyitok és toldok
Az önök nyakán én itt nem prológok,
Én is olyan vagyok, mint a többi lányok,
Aki tetszést remél, nevet és mulat.
S a program végén, mikor a tánc jön,
Én is azt mondom, kérek egy urat.
Most, hogy a prológom legvégére értem,
Látom, még mindig nem rajongnak értem
Sokat beszéltem és keveset mondtam,
De hallom is, hogy zugolódna ottan,
Mert Fogarasnak nem kell sok beszéd
Nem egy könnyen veszed el az esztét
A szó repül, de tett kövesse mindjárt
S így elmegy a prológ, ki éppen itt állt.
Kiderül rögtön a nőegylet titka
És lássuk most, hogy mit rejt e kalitka!

EPILÓGUS.

Irta: Halmy Gyula.

Véget ért im a fényes est varázsa! . . .
A közönség ezt szivepedve várta.
Végig élvezte a: „Vadásznak álmát“
S most a kritika kibonthatja szárnyát.
Epilóg lettem s ki-ki bár mit mond:
A mű végén az óriási pont!
A vadász boldog valósult az álma,
Sokan szerelnék — azt hiszem — ha már ma
Mindenkinek úgy teljesülne . . . titka,
Mint mutatta e függönyös kalitka: —
Az Epilógus így hát elmehet,
Rusz bandájának adva a helyet,
Mert Terpszihóre rózsás templomába
Sok égő szívnek valósul a vágya!
S ha Himen lesz is e balettnak vége
A boldog párok megáldhatnak érte!
Jótekonyság a nőnek hivatása.
Hogy a nyomort, a könnyeket ne lássa,
Hogy enyhítsük a szenvedők panaszát
Nekik adjuk a ma összegyűlt kasszát.
De már most én, a pont, az epilóg,
Ki még mindig festett világba lóg,
Köszönöm a részvét, jótekonyságot
S ezzel elhagyom a festett világot! . . .
Tánca fel ifjak! Szép tündérek várnak.
Látom a lábak izgatottan járnak.
Ki is száradt már sok szomjazó gége.
Elillanok én is! Páá! . . . Itt a vége: . . .

Az első jour.

Vig morolog.

A „Fogaras és Vidéke“ számára
Irta: Bányay Béla.

Hölgyeim és uraim! Önök bizonyára azzal az előre eltökélt szándékkal váltották meg jegyüket, hogy rajtam ne vessenek. . . . No hát én ez ellen határozottan tiltakozom! Mert nem azért léptem a pódiumra, hogy valami megkapó, szép produkciót mutassak be önöknek. Ellenkezőleg, elmosélni akarom az én tragédiámat, ami tegnap este történt velem s melynek következményeit nem tudom egymagam elviselni. . . . Ami én velem történt, az valami borzasztó, sőt határozottan állítom irtóztató nagy dolog. . . . Kérem tehát Önöket, nyilvánítsák előre is részvétüket s osszák meg velem tenger mélységű fájdalommat. . . . Hogy miképen lettem egy valószínű tragédia hőse, azt magam sem tudom, de tény, hogy igenis azzá lettem. Még pedig egy véres tragédia hőse. . . . Akarva, nem akarva belepottyantam a bonyodalomba s akár elhiszik, akár nem, kényszerítve lettem arra, hogy átvegyem a hős szerepét s elbukjam. (Az orrát tapogatja.) Ami szereplőmet illeti, mondhatom Önöknek uraim és hölgyeim, helyemet teljesen kifogástalanul megállítottam, kivételt képez azon pillanat, midőn mint hősnak elbuknom kellett. És én valóban el is buktam. . . . (Fájdalmas arcot vágva, testét több helyen tapogatja.) S milyen szörnyű

évi szolgálati idővel 2728 kor. évi nyugdíjjal, Herszényi Imre főszolgabíró 34 évi szolgálati idővel 4032 korona évi nyugdíjjal, Urdea György főszolgabíró 13 évi szolgálati idővel 1920 korona évi nyugdíjösszeggel nyugdíjba helyezi. Belle Sándor alispán azon bejelentésére, hogy ő a „Furnica“ nevű fogarasi pénzintézetnek igazgatósági tagja, továbbá hogy a felek—fogarasi h. é. vasut részvénytársaság igazgatóságának is tagja, kimondotta a közgyűlés, hogy ezt a két tagságot nem tartja összeférhetetlennek az alispáni állással. — Ugyancsak az alispán előterjesztésére kimondotta a közgyűlés, hogy többé a vármegye tulajdonát képező székeket senkinek nem kölcsönzi ki használatra, mert azokat felszerelési tárgyaknak tekinti, amelyek a sok kikölcsönzés folytán igen romlanak. Eddig az volt ugyanis a szokás, hogy minden mulatságra, hangversenyre és előadásra a megye székeit kölcsönözték ki a vendéglősök vagy az előadások rendezői és a megyének sok kiadása volt az elromlott székek helyreállításával és javításával. Az alispán előterjesztésére azt is elhatározta a közgyűlés, hogy a multikori tisztújításkor megválasztott szolgabírákat felhatalmazza a rendőri és erdőkihágási ügyekben önállóan való eljárásra, illetőleg azon hatáskörrel, hogy a kihágási ügyeket a szolgabírák maguk hatáskörében intézhessék el. Az előirt esküt a közgyűlés után le is tették a szolgabírák. A vármegyei árvaszéknél helyettes elnöknek Dr. Zankó Géza árvaszéki ülnököt jelölte ki. Dr. Micu András tiszti ügyész bejelentésére szintén kimondotta a közgyűlés, hogy a felek—fogarasi (erdély délvideki) vasut-társaság felügyelő bizottsága, illetőleg igazgatóságánál viselt tagság nem összeférhetetlen a tiszti ügyési állással.

Az alispáni (központi) hivatalok részére két darab írógép beszerzését, vagyis megrendelését engedélyezte a közgyűlés. — Bárdossy Mihály jelenlegi sárkányi volt

törösvári járási főszolgabíró ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatra vonatkozó véghatározatot tudomásul vette a közgyűlés. Amidőn a tárgyszerű vita nélkül már eddig haladott, ekkor szólalt fel Dr. Senchea János bizottsági tag Dr. Moldován György alsóárpási körorvos, és özv. Bentia Jánosné bethleni körjegyzőné nyugdíjazási ügye, felülvizsgálata kérdésében ellenindítványt tévén, hogy miután a régebbi határozatok helyesek, azok változatlanul maradjanak, mivel törvényes ok és alap nincs a határozatok megváltoztatására.

Végül a közgyűlés többsége mindkét ügyben elfogadta az állandó választmány javaslatát, vagyis elhatározta az ügyek felülvizsgálását.

Tárgyalva lett az alispán előterjesztése, illetve jelentése arról, hogy néhai Kapocsányi Mór, a megye volt érdemes alispánja sírhelyének megjelölésére egy sírkő költségeire a közgyűlés által még 1905. évben elrendelt gyűjtés kedvező eredménnyel végződött, úgy, hogy e célra 1354 korona gyűlt egybe. Ezen összegből a főispán által az alispán javaslatára kinevezett hathatós utmutatása és közreműködése mellett az alispán meg is rendelte a sírlelkét, mely a helybeli róm. katolikus sírkertben szürke gránitból, gúlaalakban fel is lett állítva és a sírhely díszes ráccsal körülvéve. A sírlelken a következő felírás lévén olvasható: „Kapocsányi Mór 1891—1905. években volt érdemes alispánjának kegyelete jelöl: Fogarasvármegye közönsége.“

A gyűjtésből feánmaradt 122 korona 13 fillér összegre nézve elhatározta a közgyűlés, hogy azt mint a sírlelké gondozására és javítására szánt alapot külön fogja jövőre kezelni és a szükséges fenntartási, gondozási költségeket ebből fogja fedezni.

(Folyt. köv.)

A visszavándorlás.

Írta: Gábor Dániel.

(Folytatás.)

E mellett a népiskolai nevelésben a legnagyobb gondot az erkölcsös alapon nyugvó hazaszeretet fejlesztésére kell fordítanunk.

Sajnálattal ismételtelen kell kijelentem, hogy a modern népiskola elsősorban tanít és csak másodsorban foglalkozik a neveléssel. Ezt az anomáliát a komoly szemlélő már mintegy két évtizeddel ezelőtt vette észre és ennek sajnálatra méltó hatása lépten nyomon nyilvánul.

Pedig a jól felfogott hazai szempont kívánja, hogy a népiskola elsősorban erkölcsös alapon nyugvó nevelésben részesítse e gondjaira bizott tanulókat, mert csak eme alapon lehet állandó hazaszeretetre nevelni. Őket Ezt kívánja a magyar kultúra intenzivitása. De követeli a hazaszeretet térfoglalása is.

Éppen a hazaszeretet fejlesztése érdeke követeli, hogy a népiskolák olvasókönyveibe, amelyekből a közismereti tárgyi olvasmányok majdem teljesen kiszorították az erkölcsi tárgyakat, adjunk több teret az erkölcsre nemesítő olvasmányoknak, mert csak ez alapon tartom én lehetségesnek a valódi önzetlen, aranytisztaságú állandó hazaszeretet fejlesztését. Ime a tér, amelyen a XX-ik század tanítói méltó munkát végezhetnek!

Ép ezért a népiskolába nem szabad bevezetni a társadalmi kasztrendszer szellemét. Ottan egyforma nevelésben,

nagy volt ez a bukás! . . . Képzelnék maguk elé egy emeletes házat, ahol a földszintről koskeny csigalépcső vezet az emeletre s viszont le is . . . Jaj, jaj, jaj, . . . (Oldalát dörzsölgeti.) Még most is sajog a borzasztó fájdalomtól az oldalom. . . Mielőtt azonban a szomorú eset elbeszélésébe kezdenék, kérem vegyék elő zsebkendőiket, mert féltételezem, hogy Önök uraim és hölgyeim őszinte részvétellel viseltetnek sorsom iránt s e feltovésem alapján úgy gondolom, hogyha elbeszélésem folyamán — tekintettel tragikus esetemre — érzékeny szívem elkeseredésében könnyeket csalna ki szememből, Önök is velem fognak sirni és az együttes sirás, talán vigaszt nyújt fájó és összetört testemnek. . . . Pardon! Akartam mondani, szívemnek! . . .

Láttak-e már kis hógolyót egy magas hegyről lefelé gördülni? . . . Folyton folyvást nagyobbodik a hozzá tapadó hótömeg által, mignem lavina lesz belőle, mely pusztít mindent, ami csak útjába akad. . . . Ha látott valaki Önök közül ilyesmit, mondja kérem meg nekem, hogy milyen is az? Mert én bizony, — restellem bevallani — de nem vettem magamnak soha ez életben annyi fáradságot, hogy egy ilyen lavina pályafutását figyelemmel kísérjem.

A magamfajta nagyvárosi gyerek a lavinákról csak a könyvben olvas. De azt hiszem nem követek el indiscretiót, ha azt állítom, hogy Önök között akad egy-egy vidéki is. . . .

Igen, boldog falusi ember, kinek alkalma van ilyen lavinák gurulásában gyönyörködni, tudniillik, ha az a falu hegyes vidéken fekszik. . . .

Boesánat uraim és hölgyeim, én most akaratom ellenére is füllentettem Önöknek. Igen, mert nemcsak láttam lavinát gurulni, hanem sajnós (felsziszeg) tapasztaltam annak romboló hatását.

Merész állításnak tűnik fel ugy-e, ha saját személyemet lavinával hasonlítom össze? Pedig, sajnós van hozzá némi jussom. . . . És most uraim és hölgyeim, következik a tulajdonképeni tragédia.

Tegnap este jörra voltam hivatalos egy előkelő családdhoz, Pintér számtanácsos urékhoz. Annak tudatában, hogy e család nem szűkölködik nőnemű tagokban, feltélenül úgy akartam megjelenni, mint egy valódi gentelman. Tisztelve szeretett szaboskám három heti folytonos zaklatásomat megunva, éppen tegnap küldte haza smoking öltönyömet. Képzeltetik uraim és hölgyeim határtalan örömet, midőn kicsipve magamat, tükröz elé álltam s a szürke jogász gyerek helyett egy fess elegáns dandyt pillantottam meg. (Tükröz elé áll és tetszelegve pödörgeti bajuszát.) Az idő előrehaladottsága miatt sietnem kellett. Rendtelenségbe hagyva szobámat, távoztam lakásomról.

A várost sűrű köd borította s a nagy embertömegtől, mi a korzót ellepte, a kocsi-

uton voltam kénytelen tovább rohanni. Persze itt meg a sok ide-oda száguldozó kocsik akadályozott utamban, ez pedig szerfelett idegessé tett. Egy darabig csak türtem a folytonos akadályokat s miután Pintérék villája a városon kívül esett, előbbi tervemet, — hogy gyalog teszem meg a nem éppen rövid utat — hirtelen megváltoztatva, a legközelebbi megállóhelyen felszálltam a villamosra.

A kalauz meghuzta a csengőt s a villamos megindult.

— Kalauz ur kérek egy jegyet a Pintér villáig — szóltam a mogorva képű kalauz bácsihoz s elegáns nonszalanszal vettem elő pénztárcámat, hogy a felém nyújtott jegyet kifizessem. . . . Majd leestem lábamról, mikor tárcámba pillantva, egész vagyonomat négy fillérben állapítottam meg.

Képzeltetik uraim és hölgyeim, a kalauz nyújtja felém a jegyet és én . . . én . . . minden eleganciám dacára sem tudom azt kifizetni! . . . Rettenetes blamázs egy smoking ruhás dandyre nézve! . . . Mélyen leszállított hangon rebegtem össze-vissza mindent. . . . Hogy sietségemben otthon felejtettem a pénzem és hogy annyira szórakozott vagyok, hogy csoda, hogy a fejemet el nem hagyom valahol és komoly ígéretet tettem, hogy másnap első dolgom lesz fizetési kötelezettségemnek eleget tenni.

(Folyt. köv.)

egyöntetű elbánásban kell részesíteni mindegyik tanuló, legyen az gazdag, avagy szegény.

Mert csak ezen uton nevelhetünk a hazának egy jövődöbéli generációt, amely erkölcsös alapon nyugvó hazafias nevelésénél fogva egészséges társadalmi viszonyokat fog teremteni.

Csak ez uton tartom lehetségesnek egészséges társadalmi érintkezést teremteni a gazdag intelligencia, iparos, földmivelő munkás osztály között.

Csak így tartom én elérhetőnek azt, hogy ezen társadalmi tényezők hazafiságuk által egymáshoz közeledjenek, egymást megbecsülve közösen munkálkodjanak a közügy terén. Csak így szünhetik meg a mostani áldatlan állapot, amikor egymásban ellenséget látnak.

A balettestély.

Közönségünk megszokta már, hogy az izr. nőgyelet mindig valami új, meglepően fényes és sikerült programot produkál estélyein. És így érthető volt az a kíváncsiság, amellyel a febr. 2-án színrekerült balettot várták. A terem már fél 9-kor egészen megtelt, kezdeni lehetett az előadást. Hersényi Andor zeneakadémiai növendék énekelt legelőször két nagyhatású darabot, Faust bucsuját és Volfram versenydalát. A magas művészi nívón álló, tisztán csengő, fülbe-mászóan érces hangon előadott két remek darab mély és maradandó hatást keltett a lelkes hallgatóságban, mely viharosan zugó tapssal fejezte ki tetszését. Az ifju énekes szép hivatottsággal bír és nagyon valószínű hogy nagysikereket fog e téren még elérni,

A zugó tapsok után Fleissig Ilka ur-hölgy jelent meg a függöny előtt és rendkívül kedvesen, bájosan, vidáman adta elő a prologot, amelyet lapunk mai tárcarovatában közlünk. Majd, a taps csillapultával Hersényi Andor jelent meg egyszerű vadászruhában a színen és ügyes némajátékával megértette velünk, hogy eltévedt. Nem talált kivezető utat az erdőből, leült tehát és elaludt. És a közönség most maga előtt látta lefolyni a vadász álmat. A középső függöny felgördült és ott ült a gyönyörű szép tündérkirálynő, Fleissig Rezsín két ügyes kis apródjával Hochmann Bertus, Sonnensein Bertus a barlangban. A tündérkirálynő leszállt trónjáról és a vadászhoz lebbent. Felébresztette és kézenfogva felvezette magához. Majd intett jobbra, alra és beperdültek az ügyes kis törpék Deutsch László, Ehrenvald Sándor, Heschdoffer Aladár, J. J. Her. Sándor, Löffler Miksa, Orenstein Adolf, Szenes Imre, Weisz Márton lámpásaikat előre tartva és szépen, katonásan masiroztak a zenejütemre. Elvégezve ügyes táncukat, — melyet a közönség tapssal honorált — leültek a trón mellé és berepültek a szép kis madarak Ehrenvald Jettike, Ehrenvald Janka, Goldberger Sárka, Licht Szerénke, Neumann Bertuska, Orenstein Bertuska, Orenstein Reginke, Rosenberger Margitka, Sonnensein Janka kedvesen táncolva urnójuk és a vadász mulattatására. Ők is nagyon tetszetek. Most a bájos ibolya ószirozsa, margarét, vadrózsa, pipacs és székfü lebbentek be, Farkas Zsenike, Hirschfeld Bertuska, Keszenbaum Rózsika, Löbl Esztike

Neumann Elzásska, Orenstein Matild nagyon szép fátyoltáncot lejtve, őszinte tapsokat aratva. Utánuk a rendkívül izléses, sikkes jelmezű vadászok Deutsch Ilonka, Gelb Szeréna, Grünfeld Irénke, Lessmann Irénke, Mittelmann Zsenike, Rosenfeld Rózsika siettek elő és valóban elragadták a közönséget fess toalettjük és kedves táncukkal. Azután hat szép pillangó Berko Gizus, Berko Paula, Goldberger Paula, Izsáki Esztike Keszenbaum Sarolta Lessmann Ellus repült be, általános tetszést aratva gyönyörű jelmezük és bájos táncukkal, ők is zugó tapsokat kaptak. Végül a tündér szállt le trónjáról és a vadással együtt graciozus menüettet járt, nagy tetszés mellett, majd nagy felvonulás következett, végül pedig a vadászt helyére vezetve elbucszik tőle, kecses mozdulatokkal visszatér trónjára, az irigy függöny legördül, a vadász felébred, szemét dörzsölve meggyőződik róla, hogy csak egyedül van, keresi a tündért, de hiába, néma megadással térdre esve, bucsuzik szép álmatól, s a vetített fénnel világított színpadon a függöny összehúzódik.

A közönség alig akart magához térni meglepetéséből, annyira tetszett a szép darab, mely után izlésesen összeállított tabloban gyönyörködött a közönség, mialatt Fleissig Ilka elmésen és ügyesen mondotta el a Halmy Gyula tanár irta epilógót, befejezvé az előadást. A szép sikerű műsor után táncoltak az ifjak. A bevétel is szép összeget tesz ki. Szerdán, febr. 5-én megismételték a balettot leszállított helyárrakkal, az estén már kevesebb közönség volt.

Elmondhatjuk tehát, hogy ismét egy szép sikerrel több, melyet az izr. nőgyelet eddigi ténykedéseivel sorozhat.

A riporter.

H I R E K.

Egy télkabát esete.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Én egy szegény, kezdő hivatalnok vagyok, itt Nagyszebenben, 1200 korona törzsfizetéssel és 420 korona lakbérrel. Ez nem sok, de elvégzett munkámmal arányban áll. Mint sógyalornok, most még nem végezek önálló nagyobb irodalmi munkákat. Kint a mázsálónál, a sóeladásnál működöm. Az én reszortom az, hogy én nyalom meg az eladásra kerülő sőt, hogy a minőségét megállapíthassam. Ez a foglalkozás meglehetősen alantas és nem irigylésre méltó. Eltekintve attól, hogy a falusiak marhasónyaló és nyalka urnak hívják, néha még azt is megteszik velem, hogy előzőleg éppen oda köpnek, ahol megkóstolom a sötömetet.

Hálisútnak most sóhiány van, tehát egyáltalán nincs dolgom. Sokat járok tehát a kávéházba. Ott ültem akkor is, mikor a télkabátomat ellopták. Október 31-én. Panaszomra a rendőrség erélyesen nyomozni kezdte a tettet. A nyomozás a legteljesebb sikerrel járt, mert már harmadnap, november 2-án megcsípték a tolvajt is, a kabátomat is.

Örömben hat oldalas nyilvános köszönetet irtam a rendőrségnek, melyet

a szebeni lapok annak idején publikáltak is. Ugy még senki agyon nem dicsérte a rendőrséget.

Mikor ez megtörtént, boldogan rohantam a városházára a kabátomért. A kapitány tárt karokkal és konyakkal fogadott. Osztotta, sőt szorozta a cikemben kifejtett állításaimat. És eskü alatt is hajlandónak mutatkozott kijelenteni, hogy a vezetése alatti rendőrség a világ legelső ilyen intézménye. És hogy ő eddig automobilon is utólrhetetlen, született rendőrszeni, akinek a kis ujjában egy, két esztendővel ezelőtt beletört alumínium tollhegyen kívül az egész büntetőtörvénykönyv benne van.

Én mindent a legnagyobb szolgálatkészséggel szívesen elősmertem, mire ő felajánlotta a szivartárcáját és a per-tut. A kötelező baráti csók után rátértem a az én ügyemre.

És itt kezdődik az én tragédiám. A kapitány azt mondta, kérésem nem teljesíthető, mert a kabát megszünt egyszerű kabát lenni. Átalakult bünjellé. Várjam tehát meg a hivatalos eljárás végét. . .

No jól van. Beletörődtem. Vártam. Napokig, hetekig. Tovább, mint egy várandós asszony. Hiába vártam. A rendőrség áttette az ügyet a kabáttal együtt az ügyészséghez. Az ügyészség a vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró a járásbíróhoz.

És én azóta télkabát nélkül járok. Csak nem vagyok bolond télkabátot csináltatni, mikor van. Kétszer influenzát kaptam. Mindig két hétig feküdtem bele. Most már az influenzám elmúlt, de van helyette baloldali tüdőcsueshurutom.

Végre, tegnap ítelt a törvényszék. De a tolvaj megfelebbezte az ítéletet. A kabátomhoz tehát ezuttal se juthattam hozzá. A bíró azzal biztat, hogy juliusnál hamarabb nem is kapom kézhez.

Tanácsoljon édes szerkesztő ur, mit tegyek? Van kabátom és még sincs kabátom. Inkább ne is kerítette volna elő a rendőrség. Akkor csináltattam volna egy másik kabátot és nem szereztem volna ennyiféle nyavalyát.

Kérem, tudassa, hogy mit csináljak kétségbeejtő helyzetemben. Csináltassak-e új kabátot a m. kir. törvényszék számlájára, vagy nem.

Maradtam tisztelettel

kész, hive

Csörda Tászló.

U. i. A rendőrséghez írott nyilvános köszönetemet nyilvánosan visszavontam. A rendőrkapitány erre visszavonta a tegeződést és a rendőrposztot a lakásom elől, minek következtében ismeretlen tettesek már két ízben fosztottak ki, mikor színház után a sötét utcán hazamentem.

Aiglon.

— **Kinevezés.** Széll József főispán, Fogaras város rendőrkapitányává Kiss Árpád székesfővárosi m. kir. nyugalmazott rendőrtisztet nevezte ki. Az új rendőrkapitány rendkívül rokonszenves megjelenésű férfi, már megérkezett városunkba, letette a hivatali esküt és elfoglalta állását. Az új rendőrkapitány Aradon született 1865-ben. Az újvidéki főgimnáziumot végezte, s eredetileg a papi pályára készült, de szülei kívánságára — kiknek egyetlen fiuk volt — lemondott ezen tervéről és a belügyminiszteriumba ment, honnan rövidesen az államrendőrséghez lépett át. Minden osztályban működött, de legutóbbi 7 évi szolgálatára esik pályája sulypontja, a bünygyi nyilvántartásnak lévén vezetője, ahol alkalma volt a gazember világot kismerni. Isten hozta őt körünkbe!

— **Elutasított felebbezés.** A vármegye bizottsága e hó 4-én a Herszényi Imre polgármester választása ellen beadott felebbezést — amint az előrelátható is volt — elutasította és a polgármestert állásában megerősítette. Gratulálunk!

— **Jelmezestély.** A ref. nőegylet élelmes ötlete: a jelmezestély élénk tetszést szült városunk szép lányai és asszonyai körében. Már is — úgy halljuk — sokan készülődnek. Az a szerencsés körülmény, hogy az izr. nőegylet balettjében szereplő sok kedves, fiatal leány bizonyára a ref. nőegylet estélyén is érvényesíteni fogja a jelmezeken megjelenők számát. Ezuton is kéri a ref. nőegylet választmányja, hogy mentül többen sziveskedjenek jelmezt ölteni. A jelmezeseke álarcot is ölhetnek, ez azonban nem kötelező. Az álarcban megjelenők kötelesek meghívóikat előmutatni, hogy az estély zártkörű jellegét megőrizhessék.

— **Beteg tisztviselő.** A brassói kir. pénzügyigazgatóság Gergely János számvevőségi hivatalnokot küldte ki, a temetkezési egyeletnél előfordult állapotok megvizsgálására. Gergely azonban orvosi bizonyítvánnyal igazolva egészsége megrendülését, kérte, hogy a nagy munkát másra bizzák. Az új kiküldött már meg is van Hobian János személyében, aki kiváló szakember ezen a téren.

— **Új emberek.** Fogaras teljes átalakuláson ment keresztül. Az új főispán után jött az új államudvari igazgató, utáni új főgimnáziumi igazgató, kit az új tanfelügyelő követett. Azután új ember áll a járásbírói székben, új a rendőrség feje. Ha még hozzá vesszük, hogy a megyei és városi választások alkalmával a mi régi embereink is jórészt új tisztségeket kaptak, elmondhatjuk, hogy Fogarason, 1908. elejével minden hivatal új vezetőt kapott.

— **Sok a beteg.** Talán még egyetlen évben sem volt annyi beteg Fogarason mint az idén. Napirónden van az influenza, tüdőgyulladás, diszteritisz, vörheny. Az orvosok alig győzik a sok munkát. A sok betegség valószínűleg az abnormis időjárásnak tulajdonítható s mint halljuk, az egészségügyi bizottság újra bezárta az elemi iskolákat.

— **A magyar dalegylet próbái.** Illetékes helyről arról értesültünk, hogy a magyar dalegylet hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön este 8 órakor tartja énekpróbáit s nagyban készül a tavaszon rendezendő estélyének fényes sikerüvé tételére. De nemcsak estélyek rendezésére, hanem egyik nagy nemzeti ünnepünknek, március 15-ének megünneplésénél való közreműködésre is készül a dalegylet. — Állítólag a tagok rendkívüli pontossággal

látogatják a próbákat, ami úgy látszik — megdönti azt a közkeletűvé vált mondást, hogy: „A magyar lelkesedése szalmaláng.” Bár úgy lenne!

— **„Népkönyvtár.** A Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa“ Fogarason egy népkönyvtárt állított fel s azt az állami elemi iskolában helyezte el. A cél az, hogy a nép irodalmi becsü és olyan könyveket olvashasson, amelyek nemcsak önművelődésére, hanem tudásának gyarapítására is alkalmasak. A könyvtárban jelenleg 115 kötet könyv van s azokat a város összes lakói díjtalanul olvashatják. Megjegyzendő, hogy az elrongált vagy elvesztett könyv árát az illető egyén megtéríteni köteles. Egy-egy könyvet csak 4 hétig tarthat magánál a kivéve; azon időn túl 10—10 fillér pénzbeli büntetést kell fizessen mindannyiszor, ahányszor megintést kap a könyv be nem küldése miatt. A könyvtár kezelése Szentgyörgyi József állami elemi iskolai igazgatóra van bízva. Ő adja ki a könyveket olvasásra. Tőle lehet a könyvek jegyzékét is megkapni. Könyv kiadási idő minden hétszerdján délelőtt 11—12 óra.

— **Eljegyzés.** Lauritsch Károly mezőkövesdi adótitst. m. hó 28-án jegyezte el Roth Endre adóárnok bájos leányát Irmát. Az eljegyzést zeneszó és nagy lakoma követte, melyen a város egész intelligenciája résztvett, Lauritsch Károly rövid ideje távozott körünkől és lám, milyen hamar feltalálta boldogságát. Öszintén gratulálunk.

— **Nyilvános köszönet és nyugtázás.** Az e hó 2-án tartott izr. nőegylet mulatságán a következők fizettek felül: Schul József 20 K, Fleissig Gyula, Adler S. Brassó, dr. Schul Albert, Egressi Testvérek 10 10 K, Hodis Gyula 8 K, 40 fill. Here Géza 8 K, dr. Serbán Miklós, Botta Anna 6—6 K, Tágliecht József, Neumann Lipót, Neumann Bernáth, Hirschhorn Nándor, Grünfeld N. Lugos, dr. Halász L. Cegléd, dr. Pertia Titus, Schönberger Hermann Árpás 5—5 K, Rosenbaum József 4 K 50 fill. özv. Fleissig Lipótné 4 K, dr. Kontesveller, Hermann János, Sebők Samu 3 K, Pildner Steinburg Frigyes 2 K, Fleissig Henrik, Knöpfler József 50 fill. Köszönetemet fejezem ki a febr. 2-án és 5-én megtartott izr. nőegyleti mulatságon közreműködött összes szereplőknek és azok szülőinek akiknek áldozatkészsége nagyban hozzájárult az estély fényes sikeréhez. Nem mulaszthatom el köszönetemet Sorea Ella és Mariska k. a.-nak is kifejezni, kik odaadó buzgalommal fáradoztak a balettben előfordult táncok betanításával. És végül mindazon felülfizető hölgyek és urak, kik a mulatság anyagi sikerét elősegíteni sziveskedtek, fogadják öszinte köszönetem nyilvánítását. özv. Fleissig Lipótné, az izr. nőegylet elnöke.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Rózágyak, fürdők kitűnő konyha. Olcsó árak, Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Értesítés.** A Merkur szálloda éttermében vasárnap hétfőn és kedden Weiner Jaques igazgatása alatt egy kitűnő tagokból álló budapesti varieté és cabaret társulat tart előadást, a legmagasabb igényeknek megfelelő családi műsorral egybekötve. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj 1 korona.

— **Tripla öröm.** Motok Józsefné Szeszcsoron hármass örömet adott férjének f. hóban, mert vasárnap, gyertyaszentelő napján egy, csütörtökön pedig egyszerre

két fiúnak adott életet — Lám egyes családokat nagyon is bő áldással lát el, míg másokat egyáltalán mellőz a gólya.

— **Új postaügynökségek.** A kereskedelemügyi miniszter újabb rendeletével két községben engedélyezte a postai ügynökség felállítását. A háromszék vármegyei Kézdimárkosfalva s a fogarasvármegyei Mundra községekben. A kézdimárkosfalvai ügynökség kézbesítő kerületéhez Kézdimárkosfalva tartozik s itt az ügynökség múlt hó 20-án, Mundra községben pedig múlt hó 12-én kezdte meg működését.

— **Tudóbeteg tanérok ingyenes gyógyítása.** A József királyi herceg szanatorium-egyesület gyulai szanatoriumában az 1908. évi január hó 1-től kezdődőleg évenként 14 ingyenes hely kerül betöltésre. Ezen helyekre pályázat hirdettetik. A pályázatban részt vehetnek állami, községi és felekezeti tanárok, tanítók, tanítónők, valamint a tanügy terén működő állami tisztviselők egyaránt.

— **Az iskolafentartók figyelmébe.** Az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján a tanítók fizetésekiegészítésére és kórpótlékára már most kérhető államsegély, de ha az iskolafentartók azt óhajtják, hogy ezen államsegély visszamenőleg az 1907. évi július hó 1-től utalványoztassék, akkor feltétlenül szükséges, hogy az államsegélykérvények legkésőbb február hó 15-ig beterjesztessenek a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy ez ismét február hó végéig felterjesztesse a kérvényeket a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz. Ez azért szükséges, mivel a költségvetési törvény értelmében csakis f. évi március hó végéig utalványozhat a közoktatási kormány az 1907. évi költségvetésbe felvett államsegélyből. A jelzett határidőn túl beérkezett államsegélykérvényekben kért államsegély már csak a f. év elejétől lesz utalványozható. Azon iskolafentartók, kik az államsegélykérvények szerkesztése és felszerelése körüli teendőikben tájékozatlanok, rendeljék meg Pacséri Károly dr. kir. tanfelügyelőnek „Az államsegély kérvények szerkesztése és felszerelése”, című négy ivre terjedő füzetét, mely az államsegély kérvényezés minden eseteit felsorolja s a szükséges kérvény- és mellékleti mintákat közli. Ezen füzetet célravezetőségénél fogva a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1907. évi november hó 7-én 123341 sz. a. kelt rendeletével az összes tanügyi hatóságoknak beszerzésre ajánlotta. A füzet Pacséri Károly dr. kir. tanfelügyelőnél Sopronban egy (1) koronának postautalványon való beküldése mellett rendelhető meg. A megrendelők a füzetet keresztkötés alatt bérmentve kapják meg.

— **Kisajátítási tárgyalások.** A fogaras-brassói h. é. vasut céljaira Brassóváros, továbbá Peketehalom és Vidombák községek határában szükségelt földterületek kisajátítási eljárását a kereskedelmi miniszter engedélyezvén, e célból Brassó városában a vármegyei ház üléstermében február hó 22-én d. e. 9 órakor; Peketehalom községben a község házában február hó 20-án d. e. 9 órakor és Vidombák községben a község házában d. e. 9 órakor tárgyalás fog tartatni. A kisajátítási bizottság a kisajátítási terv felett akkor is érdemlegesen fog határozni, ha az érdekeltek közül senkisémet jelenne meg.

— **Iparosok és kereskedők figyelmébe.** A vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter felhívta az összes kir. tanfelügyelőségeket, hogy utasítsák az iparos- és kereskedő ta-

nanc iskolák felügyelő bizottságait, hogy a tudomásukra jutott, minden egyes esetben, midőn kereskedők és iparosok, „gyakornokok” illetve „napszamos címen oly egyéneket alkalmaznak, a kiknek alkalmazása főleg az illető iparág elsajátítása végett történik, akik tehát tulajdonképpen tanoncoknak minősítendők, azonban velők tanoncszerződést nem kötnek, illetve a tanonciskolába nem járatták, az illetők ellen az 1884. évi XVII. t.-c. 61. és 62. §-ába ütköző kihágások miatt tegyenek feljelentést az illetékes elsőfokú iparhatóságnál.

— **A villanyfűrészt.** Kaufmann András villanyfűrészt tulajdonos azon kijelentésre kért fel bennünket, hogy a tulajdonában volt fűrészt Krausz Károlynak eladta. Az érdekeltek tehát Krausz Károlyhoz (Hid-utca) forduljanak.

— **Hóvihar.** Fiumében dühöng a bőra és ezt mi is megérezzük itt az erdélyi határszélen, habár csak egy hét múlva is. Pénteken és szombaton rettentő szél és hóvihar dult nemcsak Fogarason, hanem szinte az országban mindenfelé és a tavaszi időjárás után új, szigorú tél kezdődött. A vasuti közlekedés sokfelé megakadt, vagy csak nagy késéssel áll fenn.

— **A kereskedelmi és iparkamara ülése.** A brassói kereskedelmi és iparkamara f. é. február hó 10-én hétfőn délután 3 órakor saját hivatalos helyiségében teljes ülést tart. A napirend tárgyai: I. Elnöki előterjesztések és jelentés az ügyforgalomról. II. Bizottsági jelentés az egyenes adók reformjára vonatkozó törvényjavaslatok tárgyában. III. A konfekció ipar nagyobb arányokban leendő felkarolása. (A kereskedelemügyi miniszter 95.023—1907. számú leirata.) IV. Véleményadás a vaskereskedelemben ezidőszereint darabszám szerint árusított cikkeknél a tizedes mértékrendszer behozásáról. (A keresk. miniszter ad 73.832—1907. számú leirata.) V. Véleményadás a gyógynövények gyűjtéséről és forgalomba hozataláról. (A keresk. miniszter 93.030—1907. számú leirata.) VI. Véleményadás Csernátfalu község hidmérleg szabályrendeletéről. (A keresk. miniszter 384. számú leirata.) VII. Az ipari továbbképző tanfolyamok. (A keresk. miniszter 90.630—1907. számú leirata.) VIII. Véleményadás Lemnek község országos vásárok engedélyezése iránti kérvénye felett. IX. A soproni társkamara támogatás végett megküldött felterjesztése a hazai ácsipar érdekeinek az új ipartörvényben való megvédése iránt. X. A miskolci társkamara felterjesztése a hazai cukoripar érdekében.

— **Az első fecskék.** Az Apponyi-féle népiskolai törvény tudvalevőleg azt a nevezetes rendelkezést is teszi hogy a nem magyar tannyelvű elemi iskolákban a tanulóknak kiszolgáltatandó értesítőn a tanuló nevét magyarul, az egyes tárgyakat pedig előbb magyarul, azután mellette az illető iskola tanítási nyelvén kell írni. A Fogarasmegyei szász és román iskolákban nemrég kiosztott megyei értesítők, mint első fecskék nagyjelentőségű reformnak, már a törvény értelmében magyarul, illetőleg magyar és német, magyar és román nyelven állították ki. Egy-egy tanító persze az értesítők kiosztása kapcsán nem mulasztotta el a tanulókat s általuk a tájékozatlan szülőket is felvilágosítani, hogy ez az újítás, mely a nem magyar kebelnek annyira fáj, nem az iskola, hanem a magyar miniszter műve. Tekintettel azonban arra, hogy a papiros egészen jól meg-

birja a magyar nyelvet is, sőt az iskolák egyetlen tagjának sem történik miatta semmi baja, a népiskolai törvény idevonatkozó rendelkezése szerencsés gondolainak mondható. Végre is úgy illik, hogy Magyarországon minden hivatalos íráson ott legyen a magyar államiság nyoma, s elég baj, hogy a közigazgatás egyes területeiről még mindig száműzve van. No de, ami késik, reméljük, nem mulik.

— **Az alsórákosi gyilkossági kísérlethez.** Megirtuk legutóbbi számunkban, alsórákosi levelezőnk tudósítása nyomán, hogy alsórákosi cigányok gyilkossági kísérletet követtek el egy odaváló legény ellen. Megirtuk azt is, hogy a cigányokat a csendőrök nyomában le is tartóztatták. Ma erre vonatkozólag a következő újabb részleteket kaptuk a helyszínről: „Az elfogott cigányok bevallották, hogy miért akarták Esztergályos Mihályt meggyilkolni. Esztergályos Mihálynak sógora Vida Ferenc, kivel egy házban lakott, felbérelt négy cigányt, hogy öljk meg sógorát, mert csak abban az esetben maradhat tulajdonában a birtok neki. Mindenki 20—20 koronát ígért ha a tervét végrehajjták. Ő maga is segített a gyilkosságot végrehajtani. A kiszemelt áldozatot a román templomhoz hurcolták, ott ültetni és szurkálni kezdték, mikor pedig halottnak hitték, elrohantak. A cigányokat, miután tettüket bevallották, szoros őrizet alatt szabadlábra helyezték, míg a beteg állapotában változás nem áll be. Vida Ferenc mindent tagad.

— **Az emberiség nagy tömege pusztul el,** a legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annakelőtte. A modern gyógytudomány a „Sirolin-Roche“-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész továbbterjedését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemeesen szedhető s huzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

Községi faültetések megindítása.

A szeben vármegyei közgazdasági bizottság a következő rendeletet intézte a főszoigabirákhoz:

„Az 1894. XII. t.-c. 15. §-a értelmében cím intézkedik a községek tulajdonát képező birtoknak ésszerű gazdálkodása iránt.

E részben igen nagy fontossággal bír, hogy a községek tulajdonát képező legelők, a legeltetést nem csorbitó módon, tehát holdaként kb. 20 drb. magastörzsű gyümölcsfával beültessenek; ezen a fatelepek a községeknek igen bő jövedelmet biztosítanak, mint pl. a szelindeki egyházi fateleplütvény igazol, mely 13.000 drb. lal tervezve van (5000 drb. már ki van ültetve), tehát egy fa termését 1 K-val számítva, évi 13.000 K jövedelmet ígér!

A legelők beültetése legelőszerűbben úgy történik, hogy kb. 25 holdnyi rész (mert rendszerint legalább is 500 drb. fa egyszerre kiültetendő) a legelőből kiszakították és 2—3 évre tilalom alá helyeztetik, míg a fák erősödnek. Így megtakarítatik az ültetett fáknek külön-külön 3 cölöppel való bekerítése,

mely a fák árát kétszeresitené. A kiszakított 25 hold a 2—3 tilalmi év alatt kaszáló gyanánt használtatnék. A 2—3 év elteltével új 25 holdnyi rész beültetnék az előnek felszabadítása mellett.

A beültetés a mell. módzatok mellett szakkertész által fogatosítandó, mert csak így valóban mintaszerű telep, bő terméssel várható. Egy drb. fa kiültetése és 1 évi ápolása 1.50—2 koronába, tehát 2 koronánál többbe nem kerülhet; de bekívántuk e részben a meglevő, tekintetbe jövő kertészcegek ajánlatait és közlendjük.

Azon módzat, mely szerint a gyümölcsenyésztésben semmiféle szakképzettséggel nem bíró egyes lakások maguk ültetésék a fácskákat, már kezdettől fogva az ültetvény elhibázását hozza magával, holott fenti módzat már másutt is fényesen bevált.

Azon célból tehát, hogy már tavasszal ily ültetvényekhez kezdhessünk, (minden év elhalasztása ezrenkénti nyereség elvesztésével jár,) felhívjuk, hogy a járási mezőgazdasági bizottság és különösen a j. faskola felügyelő közreműködésével szemeljen ki egy két községet, amelyben ily ültetvény már 1908. évi tavasszal létesítendő és létesíthető, amire nézve önmagától értetődőleg az önként ajánló községek első sorban javaslatba hozandók, De vizsgáltsa egyúttal az e célra most kiszemelő területet, mert kívánatos, hogy ezen első ültetvény a legjobb helyzetben, jó talajon és különösen a többi legelőtől lehetőleg teljesen elzártan létesíttessék, nehogy a legelő-marha bebocsátatván, az egész ültetvényt megsemmisítse. De árokkal vagy kerítéssel is az védendő volna. Mint-hogy az ültetendő fák idejekorai megrendelése és a munkatervnek az egész vármegyére való kidolgozása azt sürgőssé teszi, felhívjuk, hogy a fent kívánt javaslatokat a javasolt terület kiterjedése és közelebbi megjelölése mellett legjobban rajz csatolásával is okvetlenül 1908. március 1-éig tegye meg, kiterjeszkedve arra is, vajon az indítványba hozott községek a kb. 1000—1000 K költség fedezetét mikép előteremthetik? “

Felszöllittatnak ennél fogva mindazon községek, melyek az idén ily ültetést létesíteni kívánnak, hogy sürgősen, de legkésőbb f. évi február 20-ig a főszoigabirához jelentsek ezt be; a főszoigabiró urak pedig tegyék meg a már elrendelt jelentéseit arról, hogy az ültetés az idén mely községekben fogatosítandó, okvetlenül f. évi március 1-ig. Vajon nem lenne-e jó nekünk is követni ezt a jó példát?

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

B. B. Miskolc. A küldött tárcsa bevált. Az Avasi mohok és vadvirágokból, a szülőföld kedves talajából szívesen veszünk hasonló hajtásokat.

V. J. L. Miskolc. Kérjük b. munkálkodását.

V. S. Miskolc. Talán neheztel valamiért azért nem ír?

K. L. Cegléd. A kérdett szőlőhámot a jelzett állásra nem ajánljuk.

Dr. H. L. Cegléd. Felküldtük Dr. F. J.-nek Budapestre, légszives írj te is neki, hogy vegye b. pártfogásába s ha török-szakad is vigye diadalra! Üdv.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THERFELD DAVID.

Mától kezdvea Mercur-szálloda étter-
mében naponta friss**Kőbányai**
udvari sör

csapolás.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A

R É T H Y-féle

Pemetefü-cukorkánálVásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.**1 DOBOZ 60 FILLÉR.**
Csak RETHY-félét fogadjunk el!**ZONGORA**rég, de jó karban, eluta-
zás miatt **eladó.**

Híd-utca 24. szám.

Sz: 4578—1907. tjkvi

ÁRVERÉSI HIRDETM. KIVONAT.A sárkányi kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Munteán
Mózes végrehajthatóan Ratin Nándor a Péteré
végrehajtást szenvedő elleni 74 kor. 30 fill.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyé-
ben a brassói kir. törvényszék (a sárkányi
kir. járásbíró) területén levő, Ósinka köz-
ség határában fekvő, az ósinkai 15. sz. tjkvben
Ratin Péter a Péteré, Bobohalma Racher
kiskoru, Bobohalma Jakab kiskoru és Ratin
Sándor a Péteré nevének álló

	hrs. egész ingatlanra	50 K,
897		
971		34 "
995		24 "
1090		10 "
1951		20 "
2215/1		16 "
2355		26 "

	hrs. egész ingatlanra	36 K.
2407		
3594		5 "
3710		4 "
3805		10 "
4029		45 "
4728		15 "
5110, 5111/2		19 "
5716		53 "
5717/2		16 "
5977/2, 5978		36 "
6036, 6037		10 "
6156		26 "
6992		2 "
7148/1		17 "
7150/2		8 "
7285		79 "
7811		17 "
7851/1		27 "
7523		10 "

s az ósinkai 1732. sz. tjkvben Ratin Sándor
a Péteré és neje Muntean Karolina nevének álló
4179 hrsz. egész ingatlanra 22 kor.

2740/1, 2741/1 " " " 54 "

ezennel megállapított kikiáltási árban elren-
deltetik azzal, hogy az 1732. sz. tjkvben
foglalt ingatlanok elsősorban az özv. Munteán
Lőrinc javára C. 3. alatt bekeblezett élet-
hossziglani haszonélv. jog fenntartása mellett
bocsátandók árverés alá s csak ha a meg-
előző jelzálogi követelés kielégítésére szüksé-
gesnek mutatkozó 400 kor. vételár el nem
éretnek, bocsáthatók az ingatlanok a haszon-
élv. jog fenntartása nélkül újabb árverés
alá és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok
az 1908. évi február hó 20-ik napján d. e.
9 órakor Ósinka községházánál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is el fognak adni.Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben
vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. november
1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átszolgáltatni.

Sárkány, 1907. évi november hó 21-én.

A kir. járásbíró, mint tjkvi hatóság.

W. Erzár,
kir. járásbíró.**Szőlőoltványok.**Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott
elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelősség
mellett szállítok — következő fajokban:**Borfajok:** Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-
dinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slanka-
menka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Kar-
benet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.**Csemegefajok:** fehér és piros Chasselas,
Passatuti.

1000	darab sima zöldoltvány	80 kor.
1000	" gyökeres I. oszt., 2 éves	180 "
1000	" " II. osztály	140 "
1000	" sima Ripária-Portális I. o.	16 "
1000	" " " II. o.	9 "
1000	" gyökeres I. osztály	30 "
1000	" " II. osztály	18 "
1000	" fásoltvány I. osztály	200 "
1000	" " II. osztály	140 "

Tavaszi szállításra is elfogadok már
most rendelést. Előlegül az ár egynegyed
részét beküldeni sziveskedjék.**Bort a legjobb minőségben napi
ár szerint szállítok.**

Tisztelettel

Sárkány József,
Gyöngyös, (Hevesm.)**200 korona**

a modern technika legújabb remeke a

Mignon írógép.**Különös előnyei:**

Bárki tanulás nélkül rögtön ir. —

Azonnal és állandóan látható irás.

Legegyszerűbb szerkezet. Acélbetűk.

Másol és sokszorosít.

Bármely drága írógéppel egyenrangú.

1 évi jótállás.

Szabadalmazott ipar.

Budapest VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

„METEOR” szálloda

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos:

Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvívűtés. Teljes 24 órás liftszolgálat. Vácuum-Cleaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között. A technika minden vívmányaival felszerelve. A város központján.

← SZOBÁK 4 KORONÁTÓL. →

Tüzifa eladás!

Hirdetmény.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a fogarasi gőzfűrészgári raktárunkban eladni való kemény tűzifakészletünk van a következő árak mellett:

I. oszt. szárazbükfa $\frac{1}{4}$ ölenként 7 korona II. oszt. száraz bükfa $\frac{1}{4}$ ölenként 6 K 50 fill.

Ezen minőségű tűzifát a Sebes községi „Smida hid” elnevezésű raktárunkban ölet 20 koronáért adjuk el.

Megrendelhető: Thierfeld D. és János I. cégnekél.

Fogarason, 1908. január 1-én.

Tisztelettel:

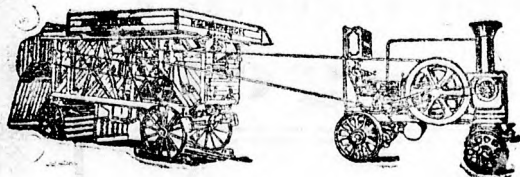
Schneider I. és Tsa.

Kalmár és Engel

MÓTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda: V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb benzinmotorjait, benzintokomobíljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás - Egyedül létező újdonság!
kitűnő cséplésért!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

!! Látványosság a fővárosban !!

Deák Ferenc-szálloda

Csendes családi szálloda.

BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 7.

Fényes berendezés. 75 szoba, központi légfűtés, villanyvilágítás, amerikai énműködő rézmosdók, fürdők, fényesen berendezett kávéház, mérsékelt árak.

5 percrenyire a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos:

PALLAI MIKSA.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

KÖHÖGÉS!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja, önönmaga ellen vétkezik.

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva: köhögés, elnyálkásodás és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy megtartják azt, amit ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller Károly, Steinburgi Pildner Frigyes urak gyógyszerárúiban, FOGARAS.

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Átnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.